

Tuomas Tikka

14.1.2019

6/19/L/A

Eduskunta, talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö, lausuntopyyntö HE 290/2018 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi maakaasumarkkinalain, sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:n sekä sähkömarkkinalain 56 §:n muuttamisesta

Pyydettynä lausuntona hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi maakaasumarkkinalain, sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:n sekä sähkömarkkinalain 56 §:n muuttamisesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Ylimääräiset siirtomaksut estävät tehokkaan markkinan

Metsäteollisuus pitää esitettyjä tarkennuksia lähtökohtaisesti oikean suuntaisina. Metsäteollisuuden mielestä on tärkeää, että mahdollisimman laajan alueellisen syöttö- ja ottojärjestelmän muodostaminen tapahtuu pian ja markkinoille saadaan riittävän paljon osapuolia toimivan markkinan muodostumiseksi.

Metsäteollisuus mielestä on myös ensiarvoisen tärkeää, että maakaasujärjestelmän eristyneisyyden päättävälle yhdysputkelle ei aseteta missään vaiheessa erillistä siirtomaksua/tariffia. Kaikki eri alueiden väliset ylimääräiset siirtomaksut ja pullonkaulat rajoittavat kaasun kaupan käyntiä ja haittaavat markkinoiden muodostumista ja toimintaa.

Markkinoiden monopoli Imatran raja-aseamalla ongelmallinen

Metsäteollisuus ry kannattaa markkinan todelliseen avaamiseen jouduttavia toimenpiteitä, jotka luovat Suomen kaasumarkkinalle todellista kilpailua ja vaihtoehtoisia hankintalähteitä.

Metsäteollisuus ry:n näkee kilpailun kannalta ongelmallisena Gasumin ja Gazpromin välisen pitkän tuontisopimuksen, joka ylläpitää monopolin kaltaista rakennetta maakaasumarkkinoilla myös markkinoiden avaamisen jälkeen. On kuitenkin epätodennäköistä, että Gazprom lähtisi aktiivisesti kilpailemaan Gasumin kanssa suomalaisista kaasuasukkaista, koska Gazpromilla on vientimonopoli Venäjällä. Tästä syystä Energiaviraston tulisi pohtia toimenpiteitä, joilla kilpailua voisi lisätä myös Imatran raja-

Tuomas Tikka

14.1.2019

6/19/L/A

asemalla. Ratkaisuvaihtoehto voisi olla esimerkiksi sopimisvolyymien allokointi/huutokauppa myös muille markkinatoimijoille tai jokin muu vastaava parannus nykyiseen monopoliasetelmaan. Imatran pisteen osalta huutokauppamenetelmää ei tule sulkea pois vaihtoehdoista.

Valmistelun avoimuudesta pidettävä kiinni - tuntidata julkaistava

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan kesäkuussa 2018 tekemän linjauksen mukaan Gasumista eriytetty siirtoverkko ja Balticconnector – putki yhdistettäisiin kansalliseksi siirtoverkoksi, jota kansallinen siirtoverkonhaltija operoisi yhdysputken valmistuttua. Ehdotus siirtoverkonhaltijan perimistä siirtomaksuista on tulossa kommentointiin vuoden 2019 alussa.

Jotta toimijat kykenisivät kunnolla arvioimaan ehdotettavan tariffirakenteen vaikutukset ja kommentoimaan ehdotusta huolellisesti, Metsäteollisuus ry ehdottaa, että Suomeen Imatran pisteen kautta tuodun maakaasun tuntiprofiili sekä Suomessa kulutetun maakaasun tuntiprofiili julkaistaisiin viimeisen kolmen vuoden ajalta. Tietojen julkaiseminen tukisi lainsäädännön valmistelun avoimuutta ja vastaisi osaltaan ehdotuksessa mainittuun maakaasualan yritysten ja maakaasun loppukäyttäjien esittämään kritiikkiin Gasumin merkittävästä valmisteluvallasta siirtotariffeja ja muita siirtopalvelun ehtoja koskien.

Metsäteollisuus ry myös kannattaa sitä, että lain 100 §:n 1 momenttiin siirtymäkauden järjestelynä Energiavirastolle ehdotetaan toimivaltaa vahvistaa rajat ylittävää siirtopalvelua koskevat tariffit niiden laskentamenetelmien asemesta. Ehdotus lisää luotettavuutta siihen, että säännöt ja maksut ovat markkinatoimijoille syrjimättömiä ja tasapuolisia.

Metsäteollisuus ry

Tuomas Tikka
energia- ja päästökauppa-asiantuntija